

SPRAWOZDANIE Z SESJI NAUKOWEJ
„MAŁŻEŃSTWO I RODZINA
WOBEC WSPÓŁCZESNYCH WYZWAŃ”

W dniu 20 października 2007 r. w Tomaszowie Lubelskim odbyła się sesja naukowa nt. „Małżeństwo i rodzina wobec współczesnych wyzwań”. Organizatorami byli: ks. prof. dr hab. Stanisław Tymosz – dyrektor Instytutu Prawa Kanonicznego KUL, oraz ks. kan. Jan Krawczyk – dziekan Dekanatu Tomaszów Południe.

Program sesji naukowej obejmował siedem referatów, zrealizowanych w dwóch częściach, oddzielonych od siebie dyskusją i przerwą. Obrady otworzył gospodarz miejsca – ks. kan. Jan Krawczyk. Słowem wstępu przypomniał zebranym, że pasterz Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej, ks. bp dr Wacław Depo, dekretem z dnia 21 grudnia 2006 r. ogłosił w diecezji rok 2007 Rokiem Rodziny, który przebiega pod hasłem „Rodzina kolebką powołań”. Następnie ks. Kanonik wyraził życzenie, aby uczestnicy, obradując na tematy religijne i współcześnie potrzebne, czuli się w parafii Najświętszego Serca Jezusa jak w domu, jako prawdziwym „Kościele domowym”.

W pierwszej części sesji naukowej zostały wygłoszone trzy referaty. Pierwszy, zatytułowany „Rodzina nadzieją dla świata”, przedstawił ks. dr Franciszek Nieckarz, rektor Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej. Autor wskazał na głęboki kryzys rodziny polskiej, którego źródłem jest otwarcie się jej na styl życia nowoczesnych społeczeństw zachodnich, dążących do zanegowania instytucji rodziny. Uświadomił słuchaczom, że „kryzys rodzenia”, który dotyka społeczeństwa, wynika z kryzysu nadziei. Ta zaś pojawi się, kiedy ludzie doświadczą uszczęśliwiającej rzeczywistości daru, który przychodzi wraz z drugą osobą.

Drugi referat, pt. „Małżeństwo i rodzina w nauczaniu papieża Benedykta XVI”, został wygłoszony przez ks. dr. Ryszarda Mazurkiewicza. Autor wskazał na jedną z podstawowych zasad w nauczaniu Kościoła: fundamentem małżeństwa i rodziny jest miłość, która powinna dawać dzieciom poczucie bezpieczeństwa. Prelegent odniósł się także do nauczania papieskiego o osobach rozwiedzionych, które wstąpiły w nowe związki. Przypomniał, że nie są one wykluczone ze wspólnoty kościelnej. Przeciwnie, w dalszym ciągu mogą uczestniczyć w życiu Kościoła, ale nie mogą przystępować do sakramentów świętych, dopóki z uporem będą trwały w grzechu.

Trzeci referat, zaprezentowany przez ks. prof. dr hab. Tadeusza Syczewskiego, rektora Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Drohiczyńskiej, dotyczył „Znaczenia rodziny jako Kościoła domowego w rozwoju społeczeństwa”. Prelegent stwier-

dził, że doświadczenie wspólnoty, które powinno cechować codzienne życie rodziny, jest jej fundamentalnym wkładem na rzecz społeczeństwa. Głównym, ale nie jedynym zadaniem społecznym rodziny jest prokreacja i wychowanie. Winna ona także podejmować dzieła społeczne, jak pomoc ubogim czy rodzinom wielodzietnym, oraz zaangażować się w życie takich wspólnot, jak Rada Parafialna, Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Akcja Katolicka czy Oaza Rodzin.

W kolejnej części, której przewodniczył ks. dr Ryszard Mazurkiewicz, uczestnicy sesji naukowej wysłuchali czterech referatów. Prelekcja nt. „Współczesne zagrożenia małżeństwa i rodziny. Wybrane aspekty prawno-kanoniczne” zaprezentowana została przez dr Elżbietę Szczot – adiunkt Katedry Prawa Sakramentów KUL. Z przedstawionych przez autorkę danych statystycznych dotyczących rozwodów i z przytoczonego Raportu Organizacji Narodów Zjednoczonych, opublikowanego w 2003 r., wynika, że przyczyną kryzysu rodziny w dzisiejszym świecie jest pogarszająca się sytuacja gospodarcza i związany z tym wzrost poczucia niepewności. Nadzieją na zmianę takiego stanu rzeczy jest kształtowanie ludzkiej świadomości dotyczącej małżeństwa i rodziny oraz odpowiedzialności za nie.

Następny z wygłoszonych tego dnia referatów dotyczył „Wpływu rodziny patologicznej na trwałość małżeństwa i wychowanie potomstwa w świetle psychologii, psychiatrii i wyroków sądów kościelnych”. Jego autor, ks. prof. dr hab. Stanisław Paździor z Katedry Kościelnego Prawa Procesowego KUL, podkreślił, że bez miłości nie może być rodziny. Jako główny powód rozpadu rodziny wskazał alkoholizm. Wśród innych patologii zaakcentowanych w referacie znalazły się: niedojrzała osobowość, powstała na bazie wzorców rodzinnych, oraz rodziny niepełne, które stały się takimi na skutek odejścia któregoś ze stron.

Zupełnie inna problematyka została przedstawiona przez ks. prof. dr. hab. Stanisława Tymosza w wykładzie dotyczącym „Małżeństwa i rodziny w świetle uchwał I Synodu Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej”. Prelegent wskazał na uchwały dotyczące zaręczyn i okresu narzeczeństwa. Zaprezentował postanowienia wprost przejęte z nauczania papieskiego, dotyczące młodzieży, która jest przyszłością i nadzieją Kościoła. Autor podkreślił także te uchwały synodalne, które odwołują się do powołania rodziny, czyli służby życiu, od poczęcia do naturalnej śmierci.

Ostatni referat zaprezentowany w tej części i jednocześnie kończący obrady sesji naukowej został wygłoszony przez ks. mgr. lic. Mirosława Sawkę. W wykładzie „Apostolskie zadania małżonków wobec współczesnego świata w nauczaniu Jana Pawła II” autor podkreślił, że miłość jest powinnością, a jej przyjęcie jest przyjęciem odpowiedzialności za nią. Czerpiąc z papieskiej definicji instytucji małżonków, wskazał, że są oni bezpośrednimi uczestnikami boskiego aktu stworzenia, ponieważ rodzenie jest jego kontynuacją.

Po żywej dyskusji, podsumowania obrad dokonali jej organizatorzy i zaprosili wszystkich zebranych na Eucharystię, sprawowaną pod przewodnictwem J. E. bp. dr. Wacława Depo. W wygłoszonej homilii Ksiądz Biskup wskazał na źródło ludzkiego powołania i misji, jaką każdy człowiek ma do spełnienia w świecie. To Jezus Chrystus wprowadza nas na drogi ziemskiego pielgrzymowania, wśród radości i nadziei, ale także trudu i cierpienia. Z tych wszystkich dróg, jak podkreślał, rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. Dlatego trzeba dołożyć

wszelkich starań, aby mogła ona stawić czoła współczesnym wyzwaniom, które dzisiaj tak bardzo chcą wyeliminować ze społeczeństwa tę podstawową, narodotwórczą komórkę.

Anna Słowikowska
prezes Koła Naukowego Kanonistów KUL

SPRAWOZDANIE Z SESJI KOMISJI PRAWNICZEJ ODDZIAŁ LUBLIN POLSKIEJ AKADEMII NAUK 6 LISTOPADA 2007 ROKU

Dnia 6 listopada 2007 roku w siedzibie Oddziału PAN w Lublinie, w Pałacu Czartoryskich przy Placu Litewskim 2, odbyła się sesja naukowa Komisji Prawniczej Oddziału Lubelskiego PAN. Uczestniczyli w niej członkowie Oddziału PAN Lublin oraz młodszy pracownicy naukowcy KUL-u.

Sesję otworzył prof. Jan Gliński, prezes Oddziału PAN w Lublinie. W kilku słowach nawiązał do obchodzonego w tym roku 10-lecia Oddziału PAN w Lublinie i związanej z tym sesji z udziałem prezesa PAN prof. Michała Kleibera. Następnie przewodniczący Komisji Prawniczej, prof. Mieczysław Sawczuk, przystąpił do prezentacji prelegentów: prof. dr hab. Ryszarda Skubisza i prof. dr hab. Władysława Witczaka, oraz podkreślił znaczenie i aktualność tematów sesji.

W swoim wystąpieniu pt. „Aktualne problemy prawa własności intelektualnej” prof. Skubisz podkreślił, iż przedmiotem własności intelektualnej nie jest przedmiot materialny, ale wytwór intelektualny. Istotą wynalazku jest zaistnienie określonego problemu, określony sposób działania oraz idea, pomysł. Wraz z rozwojem cywilizacji dobra niematerialne stają się coraz bardziej wartościowe. W zakresie powstawania wynalazków wyróżnił dwie metody: pierwsza – stosowana w czasie wojny i sytuacji wyjątkowych – polega na zgromadzeniu w ośrodku zdolnych ludzi, którzy za wynagrodzeniem pracują w określonym celu. Druga, stymulująca postęp techniczny, przyznaje określonemu twórcy patent, przez co uzyskuje on monopol na tanie wykonanie produktu w celu zaspokojenia potrzeb społecznych. Tak skonstruowany system patentowy stanowi gwarancję rozwoju gospodarczego.

Wraz z patentem wkomponowany w system konkurencji jest również znak towarowy, będący symbolem towaru, przekazujący konsumentowi określone informacje, np. źródło pochodzenia. W zakresie tego prawa własności intelektualnej, między państwem a twórcą zawarty zostaje rodzaj umowy o monopol prawny na określony znak towarowy.